

Analiza rynkowa

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW

ANALIZA RYNKU

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW

Przedmiotem niniejszego opracowania jest kompleksowa analiza rynków zagranicznych pozostających w zasięgu oddziaływania projektu InterSilesia - „Modelowanie działalności eksportowej przedsiębiorstw z sektora MŚP działających na terenie województwa śląskiego”.*

*Projekt realizuje **Fundusz Górnośląski S.A.** w partnerstwie z Województwem Śląskim. FGSA jest kluczową organizacją otoczenia biznesu w województwie śląskim, która aktywnie uczestniczy w realizacji polityki rozwoju regionu, tworzy warunki wykorzystywania środków krajowych i europejskich na rzecz jego rozwoju, inicjuje i angażuje się w projekty partnerskie zorientowane na wspieranie innowacyjnych procesów, organizuje usługi doradcze i szkoleniowe dla MŚP. Spółka posiada potencjał kadrowy w postaci specjalistów oraz solidną sieć współpracy w ramach realizacji przedsięwzięć finansowanych ze środków instytucji samorządowych i europejskich.*

*Wykonawcą analiz jest **INVESTIN sp. z o.o.** - Zespół Ekspertów i Analityków INVESTIN realizuje doradztwo strategiczne, prorozwojowe i proinnowacyjne dla przedsiębiorstw, instytutów naukowych, uczelni wyższych, Centrów B+R, JST, spółek skarbu państwa, a także osób fizycznych i innowatorów. INVESTIN świadczy usługi o najwyższym standardzie, wyróżniając się:*

- Akredytacją Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii jako Instytucja Otoczenia Biznesu (Centrum Innowacji),*
- Akredytacją Samorządu Województwa Mazowieckiego jako Mazowieckiej Instytucji Otoczenia Biznesu (Centrum Innowacji),*
- Akredytacją Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w zakresie świadczenia usług doradczych i szkoleniowych w ramach Bazy Usług Rozwojowych (BUR),*
- Certyfikatem wdrożenia Standardu Usług Szkoleniowo-Rozwojowych SUS 2.0 (międzynarodowy certyfikat jakości).*

*Projekt współfinansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III Konkurencyjność MŚP, Działanie 3.5 Umiejdzynarodowienie gospodarki regionu, Poddziałanie 3.5.2 Modelowanie działalności eksportowej MŚP.

SPIS TREŚCI

1.	Podstawowe informacje na temat wybranego rynku.....	4
1.1.	Położenie geograficzne i uwarunkowania klimatyczne	4
1.2.	Ustrój polityczny i podział administracyjny	4
1.3.	Warunki wjazdu	6
1.4.	System walutowy	7
2.	Uwarunkowania ekonomiczne.....	8
2.1.	Gospodarka Królestwa Niderlandów w liczbach.....	8
2.2.	Infrastruktura i transport	9
2.3.	Współpraca międzynarodowa	10
2.4.	Branże z dużym potencjałem rozwoju	12
2.5.	Popyt i zapotrzebowanie na wybrane produkty	13
3.	Współpraca między Królestwem Niderlandów a Polską.....	13
3.1.	Uwarunkowania prawne.....	13
3.2.	Zawarte umowy dwustronne i wielostronne.....	14
3.3.	System celny	16
4.	System prawno-podatkowy	17
5.	Zachęty dla Inwestorów	18
6.	Uwarunkowania kulturowe.....	20
6.1.	Najsukuteczniejsze metody marketingowej związane z działalnością na rynku Niderlandów	21
7.	Rekomendacje dla przedsiębiorców w zakresie rozpoczęcia działalności eksportowej na rynku Królestwa Niderlandów.....	21
7.1.	Podstawowe kontakty do instytucji wspierających przedsiębiorczość	21

1. PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT WYBRANEGO RYNKU

1.1. Położenie geograficzne i uwarunkowania klimatyczne

Królestwo Niderlandów położone jest w Europie Zachodniej i południowej części Ameryki Północnej (Karaiby). Dzieli się na cztery części: Niderlandy (Holandia), Aruba, Curaçao i Sint Maarten. Holandia, która stanowi europejską część Królestwa leży w północno-zachodniej Europie, nad Morzem Północnym z którym graniczy od strony wschodniej i północnej. Królestwo posiada również terytoria zamorskie – tzw. Niderlandy karaibskie, które stanowią trzy gminy zamorskie - Bonaire, Sint Eustatius i Saba położone na wyspach na Morzu Karaibskim¹. Od 2019 r. władze kraju promują w obrocie międzynarodowym nazwę Niderlandy, odchodząc od nazwy Holandia. Konstytucyjną stolicą Królestwa Niderlandów jest Amsterdam, a stolicą administracyjną – Haga (tam też znajduje się siedziba rządu). Powierzchnia Holandii wynosi 41 543 km² (w tym 33 893 km² powierzchni lądowej i 7 650 km² powierzchni wód)². Pod względem powierzchni kraj ten zajmuje 134. miejsce na świecie³. Oprócz Amsterdamu do pozostałych dużych miast należą Rotterdam, Haga, Utrecht, Eindhoven oraz Groningen (w kolejności pod względem wielkości). Na południu Niderlandy graniczą z Belgią, a na wschodzie z Niemcami.

Język urzędowy Niderlandów stanowi niderlandzki oraz od pewnego czasu w regionie Fryzji – język fryzyjski. W dużych miastach wiele osób biegle włada kilkoma językami (m.in. angielski, niemiecki, francuski). Odmianą języka niderlandzkiego stanowi język Afrikaans, czyli oficjalny język Republiki Południowej Afryki, którym posługiwali się XVII-wieczni emigranci z Holandii i Zelandii.

Holandia leży w delcie trzech dużych rzek – Renu, Mozy i Skaldy. Ponad jedna czwarta całkowitej powierzchni kraju leży poniżej poziomu morza. Wydmy i groble chronią najgęściej zaludnioną część Holandii przed zalaniem przez morze i rzeki. Te nisko położone tereny składają się w większości z „polderów”, czyli płaskich obszarów lądu otoczonych rowami. Zabudowa na tych terenach ma pewne ograniczenia, a poziom wody jest sztucznie kontrolowany. Jediną częścią kraju, w której wysokość przekracza 105 metrów, jest strefa przygraniczna Ardenów. Najwyższy punkt Holandii, Vaalserberg, w skrajnym południowo-wschodnim rogu, wznosi się na 321 metrów.

Klimat Holandii jest morski, umiarkowany i ciepły. Zimy są łagodne, lata chłodne, a opady deszczu występują o każdej porze roku. Przeważają wiatry południowe i zachodnie, a morze łagodzi klimat poprzez południowo-zachodnie wiatry od lądu i wpływ Prądu Zatokowego. Często występujące są mgły, a niebo zazwyczaj jest zachmurzone.

Do bogactw naturalnych Niderlandów należą gaz i ropa. Pod względem produkcji gazu ziemnego kraj zajmuje 3. miejsce w Europie, za Norwegią i Wielką Brytanią.

1.2. Ustrój polityczny i podział administracyjny

¹ <https://www.gov.pl/web/holandia/informator-ekonomiczny> (dostęp 08.02.2023)

² <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/netherlands/> (dostęp 08.02.2023)

³ <https://www.cia.gov/the-world-factbook/field/area/country-comparison> (dostęp 08.02.2023)

Królestwo Niderlandów jest monarchią konstytucyjną. Monarchia jest dziedziczna zarówno w linii męskiej jak i żeńskiej. Konstytucja pochodzi z 1814 r. i stanowi, iż monarcha, który jest głową państwa jest nietykalny (zgodnie z koncepcją odpowiedzialności ministerialnej). Obecnym monarchą jest król Wilhelm Aleksander, który panuje od 30.04.2013 r. i jest głową państwa dla każdego z czterech krajów wchodzących w skład Królestwa. Jego następcą jest córka Cathrina Amalia. Karaibskie części Królestwa (Aruba, Curacao, Sint Maarten) posiadają gubernatora, który reprezentuje monarchę⁴.

Parlament oficjalnie nazywany jest Stanami Generalnymi i składa się z dwóch izb. Członkowie Pierwszej Izby – Senatu (Eerste Kamer), wybierani są przez członków rad 12 prowincji na 4-letnią kadencję. Druga Izba to z kolei Izba Reprezentantów (Tweede Kamer). Obie wraz z rządem, zwanym Korona i określanym jako głowa państwa działająca wraz z ministrami, pełnią władzę ustawodawczą. Izby kontrolują politykę rządu i wraz z nim odpowiadają za stanowienie prawa. Ustawa wchodzi w życie dopiero po jej uchwaleniu przez parlament. Rząd i poszczególni ministrowie odpowiadają przed parlamentem.

Wszyscy obywatele Holandii, którzy ukończyli 18 lat, mają czynne i bierne prawo głosu i mogą wybrać, kto ich reprezentuje w Parlamencie⁵.

Władzę wykonawczą sprawuje rząd, do którego należą formalnie premier, ministrowie oraz monarcha. Członków gabinetu formalnie mianuje Król, jednak odpowiedzialność polityczną ponoszą wyłącznie ministrowie. Premier ma ograniczoną władzę nad Radą Ministrów i często bywa określany jako primus inter pares (pierwszy pośród równych). Obecnym premierem jest Mark Rutte.

Najważniejsze instytucje samorządu terytorialnego stanowią gminy (gemeenten). Gminy zarządzane są przez wybierane bezpośrednio rady, którym przewodniczy burmistrz, mianowany przez rząd.

Holandia dzieli się na 12 prowincji, do których należą: Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Flevoland, Gelderland, Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Noord-Brabant i Limburg. Ich system administracyjny ma taką samą strukturę jak samorząd miejski: bezpośrednio wybierane rady (staten), które wybierają członków władzy wykonawczej, z wyjątkiem przewodniczącego, który jest mianowany przez rząd krajowy. Do głównych funkcji prowincji należy nadzór nad gminami w ich granicach.

⁴ <https://www.gov.pl/web/holandia/informator-ekonomiczny> (dostęp 08.02.2023)

⁵ Oficjalna strona rządu Niderlandów, <https://www.government.nl/topics/themes/government-and-democracy> (dostęp 08.02.2023)

Flaga Królestwa Niderlandów pochodzi z wojny osiemdziesięcioletniej (1568-1648), czyli wojny o niepodległość między Holandią a Hiszpanią. Wówczas zbuntowane prowincje walczyły pod barwami herbu Księcia Orańskiego: pomarańczowym, białym i niebieskim. Pomarańczowy pas na fladze stopniowo zmieniał się w kolor czerwony. W 1937 roku kolory oficjalnej flagi holenderskiej zostały ustalone jako czerwony, biały i niebieski, które są aktualnymi kolorami flagi. W święta państwowe związane z rodziną królewską flaga często powiewa z pomarańczowym proporcem⁶.

1.3. Warunki wjazdu

Obywatele Polski zamierzający wjechać na terytorium Holandii zobowiązani są posiadać ważny dokument podróży – paszport, paszport tymczasowy lub dowód osobisty. Nie obowiązuje wymóg posiadania wizy.

Wjazd i pobyt na Arubę, Curacao, Sint-Maarten, Bonaire, Sabę i Sint-Eustatius możliwy jest jednak wyłącznie na podstawie paszportu. Dodatkowo, w przypadku wysp Bonaire, Sint Eustatius i Saba obowiązuje zakaz lotów, z wyjątkiem lotów z Holandii, Belgii, Francji i Niemiec.

Obywatele Polski korzystają z prawa do swobodnego przepływu osób w ramach Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego i mogą w Holandii mieszkać, uczyć się i pracować bez dodatkowego zezwolenia. Możliwe jest jednak uzyskanie meldunku tymczasowego, który pozwala np. na otwarcie rachunku bankowego. W przypadku pobytu dłuższego niż 4 miesiące należy zameldować się w urzędzie gminy.

Przed wyjazdem do karaibskiej części Królestwa Niderlandów należy zapoznać się ze szczegółowymi informacjami na temat warunków wjazdu. Konieczne jest bowiem wypełnienie internetowych formularzy imigracyjnych. Zazwyczaj również pobyt bez posiadania wizy możliwy jest do 90 dni.

Ostrzeżenia dotyczące COVID-19

Od 17 września 2022 r., zgodnie z decyzją rządu, podróżnych wjeżdżających do Holandii, w tym z krajów spoza UE/strefy Schengen, nie obowiązują żadne ograniczenia ani wymagania związane z

⁶ <https://www.britannica.com/topic/flag-of-the-Netherlands> (dostęp 17.02.2023)

Covid-19, z wyjątkiem Chin. Nie jest konieczne zatem okazanie dowodu zaszczepienia, statusu ozdrowieńca czy negatywnego wyniku testu na COVID-19.

Obstrżenia zostały zniesione również w pozostałej części Królestwa Niderlandów (Karaiby).

1.4. System walutowy

Obowiązującą walutą w Holandii jest euro (EUR), podobnie jak w większości krajów należących do Unii Europejskiej. Waluta została wprowadzona od 1 stycznia 1999 r. 1 euro (EUR, €) jest podzielone na 100 eurocentów. W obiegu są monety 1, 2, 5, 10, 20, 50 centów, 1€, 2€ oraz banknoty 5€, 10€, 20€, 50€, 100€, jak również rzadko używane 200€ i 500€.

Wykres 1. Kurs euro wg NBP

Źródło: www.wnp.pl

W pozostałej części Królestwa Niderlandów, położonej na Morzu Karaibskim obowiązują inne waluty⁷:

- Aruba: florin arubański (1 florin arubański = 2,45 złoty)
- Curacao: gulden antyli holenderskich (1 gulden antyli holenderskich = 2,45 złoty)
- Sint-Maarten: gulden antyli holenderskich, dolar amerykański (1 dolar amerykański = 4,42 złoty)
- Bonaire: dolar amerykański
- Saba: dolar amerykański
- Sint-Eustatius: dolar amerykański

⁷ Kurs NBP na dzień 08.02.2023

2. UWARUNKOWANIA EKONOMICZNE

2.1. Gospodarka Królestwa Niderlandów w liczbach

Pomimo stosunkowo niewielkiej populacji (17,44 mln mieszkańców), Królestwo Niderlandów zajmuje wysoką pozycję pod względem PKB w rankingach europejskich i światowych. Z PKB w 2021 r. równym 856 356 mln EUR Holandia stanowi piątą gospodarkę Unii Europejskiej oraz strefy euro, generując 5,9% całej UE⁸. Z kolei na świecie Niderlandy pod względem PKB zajmuje 18 miejsce według Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Królestwo Niderlandów uznaje się zatem za jeden z najbardziej rozwiniętych i najbogatszych krajów świata. PKB per capita od 2012 r. odznacza się trendem rosnącym i w następnych latach przewiduje się dalszy wzrost (52 300 USD). Wysokie dochody są wynikiem znacznego udziału w rynku pracy i produktywności zawodowej mieszkańców. Zgodnie z danymi MFW, stopa bezrobocia w 2021 r. wyniosła 4,23%, a inflacja kształtowała się na poziomie 2,83%. Ceny w Holandii odznaczają się względną stabilnością, a kraj ten posiada dobrą reputację w zakresie polityki monetarnej. Podobnie w przypadku rynku pracy, na którym również panuje stabilność, a bezrobocie jest niskie (w szczególności w grupie osób młodych - poniżej 25. roku życia, gdzie wynosi jedynie 6,9%).

Gospodarka Niderlandów skupia się na trzecim sektorze, jakim są usługi. Jego udział w gospodarce wynosi 70%, podczas gdy przemysł – 18%, a rolnictwo jedynie 1,6%⁹.

W ostatnim rankingu Banku Światowego Doing Business (2020 r.) Niderlandy zajęły 42 miejsce spośród 190 krajów z wynikiem punktowym równym 76,1 pkt. Najwyższe pozycje kraj uzyskał przede wszystkim w kategoriach „handel zagraniczny” – 1. miejsce, „rozwiązywanie upadłości” – 7. miejsce oraz „płacenie podatków” – 22. miejsce. Najlepsze wyniki na tle innych krajów, odnotowano w kategoriach „ochrona inwestorów mniejszościowych” – 79. miejsce, „postępowanie z pozwoleniami na budowę” – 88. miejsce oraz „otrzymywanie kredytu” – 119. miejsce.¹⁰

Holandia jest uznawana za jeden z najlepszych klimatów biznesowych według różnych międzynarodowych badań. W rankingu TMF Group Global Business Complexity Index 2021 Holandia została uznana za jeden z najmniej skomplikowanych krajów do prowadzenia działalności gospodarczej – Forbes umieścił Holandię na czwartym miejscu na swojej najnowszej liście najlepszych krajów dla biznesu.

Niderlandy postrzegane są za gospodarkę otwartą na rynki zagraniczne, co odzwierciedlone jest w wysokim poziomie handlu zagranicznego. Zgodnie z danymi holenderskiego Biura ds. Analiz Ekonomicznych, kraj ten uzyskuje ok. 33% swoich dochodów z eksportu towarów i usług. Królestwo Niderlandów jest piątym największym eksporterem dóbr na świecie i szóstym eksporterem usług. W 2021 r. bilans handlowy Holandii wyniósł 69 593,1 mln EUR, a wartości eksportu i importu kształtowały się na poziomie odpowiednio 711 069 mln EUR i 461 476 mln EUR.

Do głównych partnerów importowych Holandii należą: Niemcy (18%), Belgia (10%), Chiny (10%), Stany Zjednoczone (7,8%) oraz Wielka Brytania (5,1%). Lista krajów, do których Niderlandy

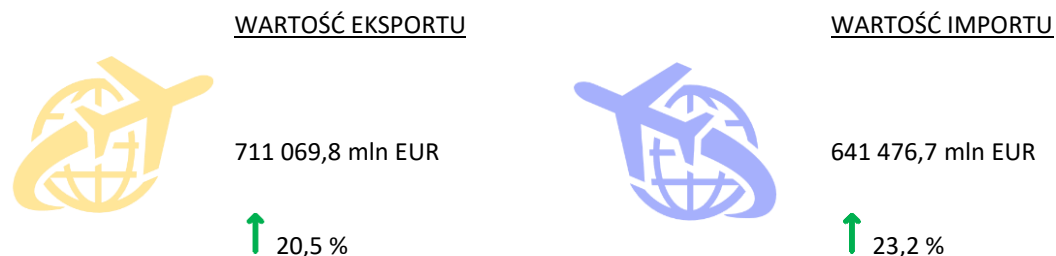
⁸ Eurostat, Gross domestic product at market prices [nama_10_gdp], https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nama_10_gdp/default/table (dostęp 10.02.2023)

⁹ PAIH, Rynki Zagraniczne. Niderlandy. 2022

¹⁰ Bank Światowy, Doing Business 2020. Economy Profile Netherlands, 2020

najczęściej eksportują towary i usługi kształtuje się bardzo podobnie: Niemcy (24%), Belgia (11%), Francja (8,3%), Wielka Brytania (6,7%) oraz Stany Zjednoczone (5,0%)¹¹.

Rysunek 1. Wartość eksportu i importu Holandii w 2021 r. (handel zagraniczny)

Źródło: Eurostat, <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tet00002/default/table?lang=en> [EXT_LT_INTERCC , EXT_LT_INTERTRD] (dostęp 10.02.2023)

Holenderska gospodarka wzrosła o pięć procent w 2021 r., gdy wychodziła ze światowego kryzysu post pandemicznego. Wzrost był niższy niż w innych krajach regionu (Belgia, Francja, Wielka Brytania), jednak spadek gospodarczy w Holandii był również niższy niż w tych krajach w 2020 r. Według prognoz The Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis (CBP), przewidywano wzrost PKB o 3,6 proc. w 2022 r. i 1,7 proc. w 2023 r. Największy wpływ na możliwość rozwoju gospodarczego w Holandii mają: niepewność związana z wojną na Ukrainie, dalszy wzrost cen energii, spadająca inflacja zakupy władzy, napięty rynek pracy, dalsze zmniejszanie się skutków COVID-19, stabilizacja finansów publicznych oraz pogorszenie w wyniku zwiększonych wydatków w średnim okresie¹².

2.2. Infrastruktura i transport

Holandia to europejski hub transportowy i handlowy dzięki doskonałej lokalizacji geograficznej. Kraj charakteryzuje się również najbardziej zaawansowaną siecią logistyczną i dystrybucyjną w Europie.

Transport drogowy: Królestwo Niderlandów ma jedną z najgęstszych sieci drogowych na świecie, a całkowita ich długość wynosi 139 tys. km (w tym 3 530 km dróg ekspresowych). Do najbardziej ruchliwych autostrad zalicza się przede wszystkim A13 (Haga - Rotterdam), gdzie codzienne natężenie ruchu wynosi ok. 140 tys. pojazdów. Samochody posiada większość mieszkańców, jednak liczba ta jest stosunkowo mała na tle innych krajów. Obowiązuje ruch prawostronny¹³.

Transport kolejowy: Linie kolejowe w Holandii są wysoce rozwinięte i ruchliwe. Łącznie linie kolejowe zajmują ok. 7 000 km. Infrastruktura kolejowa zarządzana jest przez ProRail, który jest częścią NS (Nederlandse Spoorwegen – Koleje Holenderskie). Publiczny pasażerski transport kolejowy również obsługiwany jest przez NS. Pociągi łączą głównie miasta w Holandii, jednak zapewniają też międzynarodowe połączenia transportowe do sąsiednich krajów. Największe stacje kolejowe znajdują się w głównych miastach Niderlandów – Amsterdamie, Rotterdamie, Hadze i Utrecht. Do

¹¹ <https://tradingeconomics.com/netherlands/imports-by-country> , <https://tradingeconomics.com/netherlands/exports-by-country> (dostęp 10.02.2023)

¹² International Trade Administration, www.trade.gov/country-commercial-guides/netherlands-market-overview (dostęp 13.02.2023)

¹³ <https://www.ilabour.eu/blog/the-transport-system-of-the-netherlands/> (dostęp 14.02.2023)

Inicjatywa Przejrzystości Przemysłu Wydobywczego

Unia Gospodarcza i Walutowa

Europejska Agencja Kosmiczna

Unia europejska

Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa

Grupa Zadaniowa ds. Działań Finansowych

Grupa G-10

Międzypamerykański Bank Rozwoju

Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej

Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju

Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego

Międzynarodowy Trybunał Karny

Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju

Międzynarodowa Agencja Energetyczna

Międzynarodowy Fundusz Rozwoju Rolnictwa

Międzynarodowa Korporacja Finansowa

Międzynarodowa Federacja Towarzystw Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy

Międzynarodowa Organizacja Hydrograficzna

Międzynarodowa Organizacja Pracy

Międzynarodowy fundusz walutowy

Międzynarodowa Organizacja Morska

Międzynarodowa Mobilna Organizacja Satelitarna

Interpol

Narodowy Komitet Olimpijski

Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji

Unia Międzyparlamentarna

Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna

Międzynarodowa Organizacja Telekomunikacji Satelitarnej

Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny

Międzynarodowa Konfederacja Związków Zawodowych

Agencja Wielostronnych Gwarancji Inwestycji

Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego NATO

Agencja Energii Atomowej

Grupa Dostawców Jądrowych

EITI	2018
EMU	1992
ESA	1975
UE	1958
FAO	1945
FATF	1990
G-10	1962
IADB	1959
IAEA	1957
IBRD	1945
ICAO	1945
ICC	2002
IDA	1961
IEA	1974
IFAD	1977
IFC	1955
IFRC	1951
IHO	1962
ILO	1919
IMF	1945
IMO	1959
IMSO	1979
Interpol	1923
IOC	1912
IOM	1991
IPU	1889
ISO	1947
ITSO	1976
ITU	1866
ITUC	2006
MIGA	1988
NATO	1949
NEA	1958
NSG	1978

<i>Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju</i>	OECD	1961
<i>Organizacja ds. Zakazu Broni Chemicznej</i>	OPCW	1997
<i>Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie</i>	OSCE	1973
<i>Klub Paryski</i>	-	1956
<i>Stały Trybunał Arbitrażowy</i>	PCA	1899
<i>Konwencja z Schengen</i>	-	1995
<i>Organizacja Narodów Zjednoczonych</i>	UN (ONZ)	1945
<i>Konferencja Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju</i>	UNCTAD	1964
<i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>	UNESCO	1947
<i>Wysoki komisarz Narodów Zjednoczonych do spraw uchodźców</i>	UNHCR	1955
<i>Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Przemysłowego</i>	UNIDO	1985
<i>Agencja Narodów Zjednoczonych ds. Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie</i>	UNRWA	1949
<i>Organizacja NZS ds. Nadzorowania Rozejmu</i>	UNTSO	1948
<i>Światowa Organizacja Turystyki</i>	UNWTO	1976
<i>Światowy Związek Pocztowy</i>	UPU	1875
<i>Porozumienie Wassenaar</i>	-	1994
<i>Światowa Organizacja Celna</i>	WCO	1953
<i>Światowa Organizacja Zdrowia</i>	WHO	1948
<i>Światowa Organizacja Własności Intelektualnej</i>	WIPO	1975
<i>Światowa Organizacja Meteorologiczna</i>	WMO	1951
<i>Światowa Organizacja Handlu</i>	WTO	1995

OECD	1961
OPCW	1997
OSCE	1973
-	1956
PCA	1899
-	1995
UN (ONZ)	1945
UNCTAD	1964
UNESCO	1947
UNHCR	1955
UNIDO	1985
UNRWA	1949
UNTSO	1948
UNWTO	1976
UPU	1875
-	1994
WCO	1953
WHO	1948
WIPO	1975
WMO	1951
WTO	1995

Źródło: Central Intelligence Agency

2.4. Branże z dużym potencjałem rozwoju

Z analizy PAIH wynika, iż szczególnie perspektywicznymi branżami dla polskich eksporterów są¹⁸:

- zielone technologie (również maszyny, urządzenia i ich części);
- IT/ICT;
- technologia i aparatura medyczna;
- automotive (samochody elektryczne, stacje ładowania, serwis, części);

¹⁸ PAIH, Rynki Zagraniczne – Niderlandy, 2022

- maszyny i urządzenia elektryczne i elektroniczne oraz ich części (w tym związane z transportem, branżą kosmiczną i telekomunikacyjną);
- surowce naturalne – szkło, metal, drewno;
- tekstylia naturalne i ekologiczne;
- usługi – branża budowlana i rolnicza (zwłaszcza sezonowa).

W 2022 r. największy wzrost importu w Holandii zanotowano w przypadku produktów takich jak statki i łodzie, produkty lecznicze i farmaceutyczne oraz samochody i inne pojazdy silnikowe. Istotne znaczenie miała również ropa naftowa.

Z kolei największy eksport z Niderlandów w ostatnich latach dotyczył rafinowanej ropy naftowej, sprzętu nadawczego, leków, komputerów i sprzętu do laboratoriów (11,7 mld USD). Warto również zaznaczyć, iż Niderlandy specjalizują się (zgodnie ze wskaźnikiem specjalizacji RCA) w kategoriach produktów takich jak kwiaty cięte, cebulki i korzenie roślin, papier kompozytowy i proszek kakaowy¹⁹. Jednocześnie kraj ten należy do grona największych eksporterów na świecie tych produktów.

W 2021 r. zaobserwowano dynamiczny handlu z Niderlandami, a polski eksport wyniósł 12,5 mld EUR. Stanowi to wzrost o ponad 22% w stosunku do roku poprzedniego. Wzrósł również polski import, który wyniósł 12 mld EUR, czyli o ponad 31% więcej niż w roku 2020 r.²⁰

2.5. Popyt i zapotrzebowanie na wybrane produkty

Główne sektory wymiany handlowej pomiędzy Polską, a Królestwem Niderlandów obejmują m.in. towary i maszyny przemysłowe, sprzęt elektryczny oraz zaawansowane technologicznie maszyny i urządzenia (w tym ich części). Obserwuje się również zainteresowanie wyrobami przemysłu drzewno-papierniczego, w szczególności meblami produkowanymi jako private label. Duże znaczenie ma także rolnictwo specjalistyczne, a Holendrzy cenią sobie polskie produkty rolnictwa ekologicznego. Do innych produktów istotnych w wymianie handlowej między Polską, a Niderlandami należą pojazdy drogowe oraz wyroby z metali. Doceniany jest także potencjał zróżnicowanego rynku polskich usług.

Aktualnie PAIH wskazuje jednak przede wszystkim na dwa główne sektory, na które Niderlandy wykazują zwiększone zapotrzebowanie, a należą do nich:

- przemysł spożywczy - łuska prosa (powstająca przy produkcji kaszy jaglanej), olej rzepakowy i słonecznikowy;
- przemysł drzewny – pellet drzewny, podwykonawstwo mebli drewnianych.

3. WSPÓŁPRACA MIĘDZY KRÓLESTWEM NIDERLANDÓW A POLSKĄ

3.1. Uwarunkowania prawne

¹⁹ Obserwatorium Ekonomicznej Złożoności, <https://oec.world/en/profile/country/nld?yearlyTradeFlowSelector=flow1> (dostęp 10.02.2023)

²⁰ PAIH, Rynki Zagraniczne – Niderlandy, 2022

Polsko-niderlandzkie stosunki gospodarcze regulują postanowienia prawne Unii Europejskiej, głównie traktatu akcesyjnego, który Polska podpisała ze Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi w dn. 16 kwietnia 2003 r. w Atenach. Wiele spraw dot. współpracy gospodarczej regulują bilateralne umowy międzyrządowe. We wrześniu 2009 roku podpisana została również Deklaracja o współpracy pomiędzy Ministrem Gospodarki RP oraz Ministrem Spraw Ekonomicznych Królestwa Niderlandów²¹.

Polska i Niderlandy prowadzą intensywną wymianę handlową. Królestwo Niderlandów jest dla Polski 6. partnerem w eksporcie i imporcie. Poza wymianą handlową wysoki jest także poziom inwestycji. Królestwo Niderlandów znajduje się bowiem na 1. miejscu wśród inwestorów zagranicznych w Polsce. Największymi inwestorami są Shell, Unilever, Philips, Randstad oraz ING. Z kolei pod względem odbiorców polskich inwestycji, Holandia znajduje się na 3. miejscu. Rozwój kontaktów gospodarczych i promocję możliwości inwestycyjnych w Polsce wspierają liczne wspólne inicjatywy, z których najważniejszą była organizacja Polsko-Holenderskiego Forum Biznesowego w Hadze w kwietniu 2019 r.

Wg danych niderlandzkiej Izby Handlowo-Przemysłowej (KvK) obywatele polscy zarejestrowali w Holandii ok. 9 tys. firm. Najwięcej z nich działa w szeroko pojętej branży budowlanej, jednak popularne są również usługi dla firm i osób prywatnych (np. biura pośrednictwa pracy, firmy sprzątające, transportowe) oraz rolnictwo i handel²².

Współpraca odbywa się również na poziomie rządowym poprzez działalność izb handlowych oraz na poziomie regionalnym. Wiele polskich województw podpisało umowy o współpracy z prowincjami holenderskimi (np., woj. lubelskie i prowincja Gelderland), a bezpośrednią współpracę nawiązały także niektóre miasta (np. Rzeszów i Enschede)²³.

Bariery wejścia na rynek są niewielkie. Do głównych zaliczyć można:

- Bardzo wysoki stopień uregulowania sektorowego;
- Istotną rolę odgrywają postanowienia układów zbiorowych oraz organizacje samorządu gospodarczego;
- W większości przypadków wymagane są niderlandzkie certyfikaty jakości (pomimo posiadania certyfikatów unijnych);
- Obowiązek notyfikacji pracowników delegowanych (od marca 2020 r.);
- Hermetyczność rynku, nadrzędność dóbr i usług lokalnych nad zagranicznymi;
- Trudny rynek nieruchomości, skomplikowany system podatkowy (wysokie stawki);
- Ograniczony dostęp do usług publicznych w przypadku braku konta w NL i trudności związane z zakładaniem kont bankowych.

3.2. Zawarte umowy dwustronne i wielostronne

Tabela 2. Umowy dwustronne pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów

1.

²¹ <https://www.gov.pl/web/holandia/informator-ekonomiczny> (dostęp 13.02.2023)

²² Ministerstwo Rozwoju, Królestwo Niderlandów. Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych w Polsce, 2020

²³ PAIH, Holandia – Przewodnik po rynku, 2018

Tytuł umowy:	Umowa między Rządem RP, a Rządem Królestwa Holandii o żegludze śródlądowej.
Data podpisania:	31.01.1992
Data wejścia w życie:	01.12.1992
2.	
Tytuł umowy:	Konwencja między Rzeczpospolitą Polską, a Królestwem Niderlandów w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu.
Data podpisania:	13.02.2002
Data wejścia w życie:	18.03.2003
3.	
Tytuł umowy:	Porozumienie Administracyjne w sprawie stosowania Umowy o zabezpieczeniu społecznym między RP, a Królestwem Niderlandów. Umowa o zabezpieczeniu społecznym między RP, a Królestwem Niderlandów.
Data podpisania:	26.03.2003
Data wejścia w życie:	01.05.2005
4.	
Tytuł umowy:	Umowa między RP, a Królestwem Niderlandów w sprawie przywilejów i immunitetów oficerów łącznikowych przy Europolu zawarta w formie wymiany not.
Data podpisania:	20.08.2004
Data wejścia w życie:	01.06.2005
5.	
Tytuł umowy:	Umowa Gwarancyjna między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym dotycząca pożyczek, których udzieli Europejski Bank Inwestycyjny na rzecz finansowania projektów inwestycyjnych w krajach Afryki, Karaibów i Pacyfiku oraz w Krajach i Terytoriach Zamorskich oraz Umowa o Zarządzanie Zaległymi Należnościami między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym regulująca procedury obsługi płatności i refundacji zgodnie z Gwarancjami Państw Członkowskich na rzecz Europejskiego Banku Inwestycyjnego.
Data podpisania:	03.02.2009
Data wejścia w życie:	03.02.2009
6.	
Tytuł umowy:	Umowa między Rządem RP, a Rządem Król. Niderlandów o wzajemnej reprezentacji wizowej.
Data podpisania:	11.06.2010
Data wejścia w życie:	11.06.2010
7.	
Tytuł umowy:	Memorandum o porozumieniu między Ministrem Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwem Obrony Republiki Bułgarii, Ministerstwem Obrony Republiki Chorwacji, Ministerstwem Obrony

	Republiki Czeskiej, Federalnym Ministerstwem Obrony Republiki Federalnej Niemiec, Ministrem Obrony Królestwa Niderlandów, Ministerstwem Obrony Narodowej Rumunii oraz Dowództwem Naczelnego Sojuszniczego Dowódcy Transformacji w sprawie relacji funkcjonalnej w odniesieniu do Centrum Eksperckiego Policji Wojskowych NATO.
Data podpisania:	11.12.2013
Data wejścia w życie:	11.12.2013
8.	
Tytuł umowy:	Traktat między Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Republiką Włoską, Królestwem Niderlandów oraz Republiką Portugalską ustanawiający Europejskie Siły Żandarmerii EUROGENDFOR, sporządzony w Velsen dnia 18 października 2007 r.
Data podpisania:	21.07.2015
Data wejścia w życie:	01.10.2015
9.	
Tytuł umowy:	Porozumienie między Rządem RP, a Rządem Królestwa Niderlandów o zmianie art.4 Umowy między Rządem RP, a Rządem Królestwa Niderlandów o wzajemnej reprezentacji wizowej podpisanej w Warszawie dnia 11 czerwca 2010 r.
Data podpisania:	22.07.2020
Data wejścia w życie:	01.08.2020
10.	
Tytuł umowy:	Protokół między Rzeczpospolitą Polską, a Królestwem Niderlandów o zmianie Konwencji między RP, a Królestwem Niderlandów w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisanej w Warszawie dnia 13 lutego 2002 roku, oraz Protokołu, podpisanego w Warszawie dnia 13 lutego 2002 roku.
Data podpisania:	29.10.2020
Data wejścia w życie:	30.04.2022

Źródło: Internetowy System Aktów Prawnych,

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/ByKeyword.xsp?key=Kr%C3%B3lestwo%20Niderland%C3%B3w> ; Internetowa Baza

Traktatowa, <https://traktaty.msz.gov.pl/umowa-1> (dostęp 13.02.2023)

3.3. System celny

Polska zarówno jak i Holandia są członkami Unii Europejskiej. Wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej tworzą Unię Celną, która z kolei zapewnia swobodny przepływ towarów między państwami członkowskimi oraz ułatwia przedsiębiorcom działanie w ramach uproszczonych procedur na rynku wewnętrznym UE. Oznacza to, że są zniesione wszystkie cła na granicach wewnętrznych krajów członkowskich UE.²⁴

Importując towary do Holandii spoza Unii Europejskiej (UE), zwykle będziesz musiał zapłacić cło importowe. Będziesz także musiał zapłacić podatek VAT, a w niektórych przypadkach podatek

²⁴Oficjalna strona internetowa Unii Europejskiej, https://ec.europa.eu/info/policies/customs_pl (dostęp 10.02.2023 r.)

akcyzowy, podatek konsumpcyjny lub inne opłaty. Urzędnicy celni przeprowadzają kontrole w celu ustalenia czy podróżni i firmy są zobowiązani do płacenia podatków przy imporcie towarów²⁵.

4. SYSTEM PRAWNO-PODATKOWY

Główne kategorie obciążeń podatkowych w Królestwie Niderlandów dzielą się na:

- Podatki nałożone przez holenderski organ podatkowy - m.in. podatek dochodowy, VAT (od wartości dodanej), podatek od dywidend, akcyza, podatek drogowy/transportowy. Stawki tych podatków są takie same dla wszystkich, a jego obliczenie i zapłata są obowiązkowe dla tych których dotyczą.
- Podatki pobierane przez gminę – m.in. podatek od nieruchomości, związane z rozwojem terytorium (zbieranie śmieci, kanalizacja itp.), podatek od psów, podatek turystyczny, od reklamy, od utrzymania czystości i porządku. Podatki lokalne są pobierane corocznie przez gminę, w której mieszkasz. Idą do budżetu gminy, a on sam je rozdziela.

Do holenderskich urzędów podatkowych należą:

- Belastingdienst – „służba podatkowa” / „holenderski urząd skarbowy” – rządowy departament naliczający i pobierający podatki, cła i podatki akcyzowe;
- Lokalne rady miejskie (gemeenten) – pobierają podatki od nieruchomości, odpadów oraz opłaty turystyczne;
- Regionalne rady wodne (waterschappen) – publiczny organ ustanowiony na podstawie Ustawy o Granicy Wodnej, pobierający opłaty za ochronę przeciwpowodziową i czystą wodę.

Polska posiada z Królestwem Niderlandów umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, obowiązującą od 01.01.2004 r. Każda z zawartych przez Polskę umów może różnić się co do rodzaju dochodów, które obejmuje swoją regulacją.

Tabela 3. Stawki najważniejszych podatków w Niderlandach

PODATEK	STAWKI
VAT (BTW)	<p>0% - dla przedsiębiorców (zagranicznych) prowadzących działalność w innych krajach. Dotyczy głównie dostaw towarów do innych krajów UE, ale także usług transgranicznych takich jak międzynarodowy przewóz towarów transport pasażerów.</p> <p>9% - tzw. taryfa niska, dotyczy produktów takich jak żywność i napoje, leki, książki, gazety, produkty i usługi rolnicze.</p> <p>21% - tzw. taryfa wysoka/ogólna, obowiązuje we wszystkich pozostałych przypadkach.</p>

²⁵ <https://www.government.nl/topics/export-import-and-customs> (dostęp 10.02.2023)

Akcyza (accijns)	Płatna od towarów konsumpcyjnych: napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe oraz oleje mineralne. Podatek akcyzowy jest wliczony w cenę zapłaconą przez konsumenta.
Cło (douane)	Stawka podatku importowego waha się od 0% do 12%, w zależności od wartości towarów i statusu jednostki (firma lub osoba fizyczna). Obowiązuje, jeśli kwota zakupu przekracza 150 EUR.
CIT	Dotyczy spółek mających siedzibę w Niderlandach oraz tych, które uzyskują tam dochód, ale nie mają siedziby. Stawki wynoszą: 15% - do 245 000 EUR włącznie; 25% - powyżej 245 000 EUR.
WHT	Podatek zazwyczaj potrącany z wypłaty w przypadku otrzymywania odsetek, tantiem lub dywidend z innego kraju. Jeśli Niderlandy mają traktatem z krajem, z którego pochodzą dochody, przysługuje częściowe zwolnienie/zwrot podatku. W powyższej sytuacji konieczne jest złożenie wniosku o zwolnienie/zwrot do organów podatkowych odpowiedniego kraju.
PIT	Dochód dzieli się na 3 grupy tzw. boxy: Box 1: od wynagrodzeń i nieruchomości; Box 2: z istotnego udziału w działalności gospodarczej; Box 3: z oszczędności i inwestycji. Stawki podatku dochodowego dla Boxu 1 wynoszą: 19,20% - od 0 do 35 130 EUR; 37,10% - od 35 130 do 68 508 EUR; 49,50% - od 68 580 EUR. Stawka dla Boxu 2 wynosi 26,90%, a stawka dla Boxu 3 – 31%.

Źródło: PAIH

5. ZACHĘTY DLA INWESTORÓW

Niderlandy uznawane są za atrakcyjny kraj dla firm poszukujących nowych rynków lub miejsca ulokowania kapitału. Gospodarka jest otwarta na wymianę handlową. Inwestorzy i przedsiębiorcy uzyskują bowiem dostęp do wysoko wykwalifikowanej siły roboczej oraz dobrej infrastruktury i rozwiniętej sieci transportu. Wśród społeczeństwa panuje wysoka odpowiedzialność społeczna i ekologiczna i zauważalny jest również wysoki poziom znajomości języków obcych (m.in. język

angielski, niemiecki, francuski). Uwarunkowania fiskalno-prawne również są korzystne, a sprawy administracyjne można załatwić online. Do zalet zalicza się również położenie geograficzne kraju oraz silne powiązania z resztą Europy i nie tylko.

Ważnym czynnikiem przy rozpoczynaniu nowego przedsięwzięcia w Holandii jest polityka fiskalna kraju. Stawki podatku dochodowego i zachęty finansowe sprawiają, że kraj ten jest dobrym wyborem jako baza do operacji międzynarodowych. Holenderskie organy podatkowe mają elastyczne i praktyczne podejście, z proaktywną postawą.

Można wyróżnić następujące zachęty z zakresu polityki podatkowej Niderlandów²⁶:

- Możliwość uzyskania specjalnej fakultatywnej stawki dla zysku wynikającego z opatentowanych wartości niematerialnych i prawnych;
- Szeroka sieć prawie 100 dwustronnych umów podatkowych w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania;
- Jasność i pewność z góry co do konsekwencji podatkowych proponowanych dużych inwestycji w Holandii;
- 100% zwolnienia dla kwalifikujących się dywidend i zysków kapitałowych z udziałów, które mają kluczowe znaczenie dla centrali europejskiej;
- Możliwość oferowania pracownikom z zagranicy 30% wynagrodzenia zwolnionego z podatku w celu rekompensaty za koszty dodatkowo ponoszone podczas przeprowadzki do Holandii.

Niderlandy w celu stymulowania innowacji i zrównoważonych inwestycji zagranicznych zapewniają dodatkowe korzyści takie jak²⁷:

- Ulga podatkowa na B+R (**WBSO**) – oferowana jest start-upom oraz innowacyjnym firmom jako rekompensata za część wynagrodzeń w zakresie B+R i innych poniesionych kosztów;
- Dodatek na inwestycje w energię (**EIA**): umożliwia firmom odliczenie 45,5% od dochodu z inwestycji w energooszczędne technologie i zrównoważoną energię od dochodu;
- Odliczenie inwestycji środowiskowych (**MIA**): umożliwia firmom odliczenie do 45% kosztów inwestycji w inwestycję przyjazną dla środowiska (oprócz zwykłych ulg podatkowych od inwestycji);
- Amortyzacja inwestycji środowiskowych (**Vamil**): umożliwia firmom jednorazową amortyzację 75% kosztów inwestycji kwalifikującej się jako przyjazna dla środowiska.

Firmy zyskują również możliwość ubiegania się o kredyt na innowacje.

Podatek VAT jest w znacznym stopniu regulowany w Unii Europejskiej, jednak państwa członkowskie w niektórych obszarach uzyskały pełną swobodę. Do zalet holenderskiego systemu VAT zalicza się m.in. odroczenie podatku VAT przy imporcie oraz doświadczenie w międzynarodowym handlu, w tym doświadczenie Służby Podatkowej i Celnej.

²⁶ <https://investinholland.com/why-invest/incentives-taxes/> (dostęp 14.02.2023)

²⁷ Deloitte, Survey of Global Investment and Innovation Incentives – Netherlands, 2020

6. UWARUNKOWANIA KULTUROWE

Zachowanie: Holendrzy w relacjach biznesowych są przedsiębiorczy, rzeczowi, pragmatyczni, skuteczni oraz kierują się głównie faktami i logiką. Podejmowane przez nich decyzje są raczej dobrze przemyślane i przeanalizowane, niż podjęte szybko i na ostatnią chwilę. Są również bardzo punktualni oraz cenią sobie umawianie spotkań z odpowiednim wyprzedzeniem i trzymanie się terminów. Przed spotkaniem odpowiednio się do niego przygotowują oraz trzymają wyznaczonego planu. Podobnie, trzymają się również jasno ustalonych zasad i procedur. Samo spotkanie w wielu przypadkach kończy się ustaleniem następnych kroków i działań. Warto dodać, że kraj ten cechuje się internacjonalizmem, stąd częste podróże i współpraca międzynarodowa wykształciła w jego mieszkańcach tolerancyjność. Społeczeństwo niderlandzkie jest również wysoko egalitarne, a dystans władzy bardzo niski, co widać w relacjach szefa z jego pracownikami. Przede wszystkim jednak należy pamiętać o solidnym przygotowaniu, profesjonalizmie oraz punktualności²⁸.

Społeczeństwo Niderlandów lubi również dyskutować, partycypować w projektach i podejmować inicjatywę. Jest to widoczne w szczególności, gdy odczuwają, że mają możliwość realnego wpływu na daną sytuację. Powszechny jest również networking oraz tzw. „small talk”. Doceniane są także innowacyjne i ciekawe rozwiązania²⁹.

Holenderscy szefowie cenią sobie aktywność, samodzielność, inicjatywę i otwarty styl komunikowania się. Są wyrozumiali wobec popełniania błędów, traktując je jako proces uczenia, który może w przyszłości przynieść korzyści. Pracownicy powinni również pamiętać o panowaniu nad emocjami oraz dotrzymywania obietnic³⁰.

Mowa ciała: Holendrzy cenią sobie przestrzeń osobistą i trzymanie odpowiedniego dystansu między otaczającymi ich ludźmi. Podczas rozmów i spotkań biznesowych są powściągliwi, nie używają dużo mowy ciała i skupiają się na wypowiedzianych słowach. Cenione jest za to utrzymywanie kontaktu wzrokowego, które świadczy o szczerości rozmówcy. Na początku spotkania oraz na jego zakończenie należy uściśnąć dłoń wszystkich jego uczestników.

Język: Większość społeczeństwa Niderlandów zna język angielski na wysokim poziomie. Obecność tłumacza podczas spotkań w większości przypadków nie jest zatem konieczna, a może wręcz zostać negatywnie odebrana. Z cudzoziemcami nie znającymi dobrze języka niderlandzkiego, Holendrzy będą woleli rozmawiać w języku angielskim.

Ubiór: Preferowanym podczas spotkań biznesowych ubiorem jest styl swobodny, jednak bezpretensjonalny i stonowany. Tradycyjny garnitur jest obowiązkiem jedynie w niektórych kręgach biznesowych i rządowych.

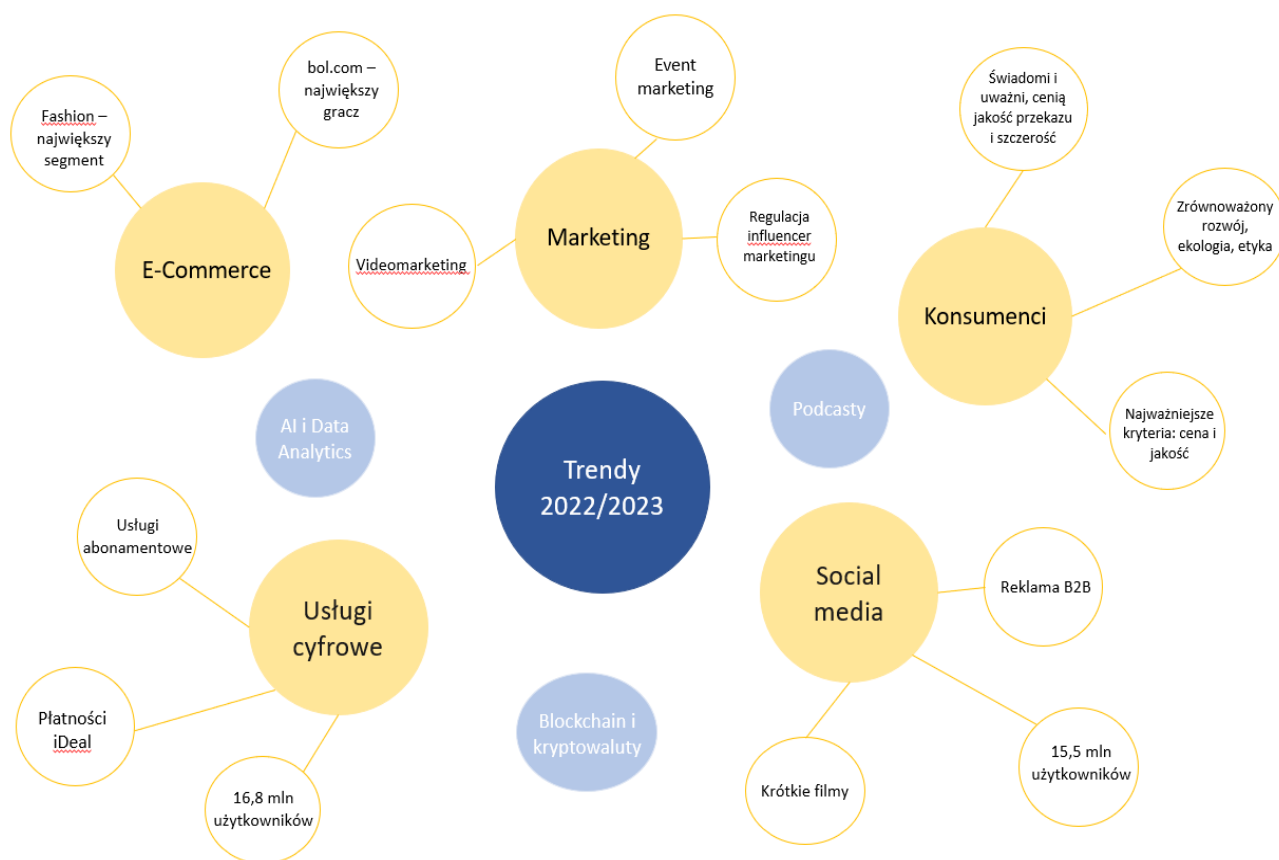
²⁸ <https://www.as-sprzedazy.pl/relacje-z-klientem/klienci-z-roznych-stron-swiata-holandia> (dostęp 13.02.2023)

²⁹ <https://hrpolska.pl/zarzadzanie/czytelnia/czego-mozemy-sie-nauczyc-od-holendrow> (dostęp 13.02.2023)

³⁰ <https://www.as-sprzedazy.pl/relacje-z-klientem/klienci-z-roznych-stron-swiata-holandia> (dostęp 13.02.2023)

6.1. Najskuteczniejsze metody marketingowej związane z działalnością na rynku Niderlandów

Rysunek 2. Mapa trendów marketingowych na rynku Niderlandów

Źródło: Opracowanie własne

7. REKOMENDACJE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW W ZAKRESIE ROZPOCZĘCIA DZIAŁALNOŚCI EKSPORTOWEJ NA RYNKU KRÓLESTWA NIDERLANDÓW

7.1. Podstawowe kontakty do instytucji wspierających przedsiębiorczość

Tabela 4. Wykaz najważniejszych kontaktów.

1. Zagraniczne Biuro Handlowe (ZBH) PAIH w Amsterdamie (obsługuje kraje Benelux)	
Witryna internetowa:	www.netherlands.trade.gov.pl
E-mail:	bartlomiej.danek@paih.gov.pl
Telefon:	(0034) 902446006
8. Polska Izba Handlowa w Holandii	
Witryna internetowa:	http://pccnl.nl/
E-mail:	formularz kontaktowy na stronie
Telefon:	+31 (0) 20 227 00 08
8. Niderlandzko-Polska Izba Gospodarcza	
Witryna internetowa:	www.nlchamber.com.pl/

E-mail:	office@nlchamber.com.pl
Telefon:	+48 22 419 54 41
8. Ambasada Królestwa Niderlandów w Warszawie	
Witryna internetowa:	www.netherlandsandyou.nl/your-country-and-the-netherlands/poland
E-mail:	war@minbuza.nl
Telefon:	+48 22 8402638
9. Ambasada RP w Hadze	
Witryna internetowa:	www.gov.pl/web/holandia
E-mail:	haga.amb.sekretariat@msz.gov.pl
Telefon:	(0031 -70) 79 90 100 (centrala)
9. Izba Przemysłowo- Handlowa w Curacao	
Witryna internetowa:	www.curacaochamberofcommerce.com/
E-mail:	businessinfo@curacao-chamber.cw
Telefon:	(005999) 4613918
9. Izba Przemysłowo- Handlowa w Arubie	
Witryna internetowa:	www.arubachamber.com/pages/
E-mail:	businessinfo@arubachamber.com
Telefon:	(+297) 582-1566
9. Izba Przemysłowo- Handlowa w Sint-Maarten	
Witryna internetowa:	www.chamberofcommerce.sx/
E-mail:	chamberbusiness@chamberofcommerce.sx
Telefon:	+1 (721) 5423590
9. Izba Przemysłowo- Handlowa w Bonaire	
Witryna internetowa:	www.bonairechamber.com/en/
E-mail:	bis@kvkbonaire.com
Telefon:	+599 717 5595
9. Izba Przemysłowo- Handlowa w St. Eustatius i Saba	
Witryna internetowa:	www.statiasabachamber.com/
E-mail:	stata@statiasabachamber.com
Telefon:	+599 318 3332
3. Polska Agencja Inwestycji i Handlu	
Witryna internetowa:	www.paih.gov.pl
E-mail:	invest@paih.gov.pl
Telefon:	+48 22 334 98 75
5. Ministerstwo Rozwoju i Technologii w Polsce	
Witryna internetowa:	www.mr.gov.pl
E-mail:	kancelaria@mr.gov.pl
Telefon:	+48 22 273 70 00

Źródło: Portal Promocji Eksportu; <https://www.gov.pl/web/holandia/informator-ekonomiczny> (dostęp 13.02.2023)